

Datum
2021-03-08

Ert datum
2020-12-15

Miljödepartementet

ESV dnr
2020-01355

Er beteckning
M2020/0235

Handläggare
Annika Alexandersson

Genomförande av EU:s engångsdirektiv och andra åtgärder för en hållbar plastanvändning

Ekonomistyrningsverket (ESV) svarar på promemorian (M2020/02035) Genomförande av EU:s engångsplastdirektiv och andra åtgärder för en hållbar plastanvändning. ESV avgränsar sitt remissvar till statlig resultatstyrning, finansiell styrning och konsekvensutredning vid regelgivning.

ESV vill understryka att det är viktigt att riksdagens delegation genom Miljöbalken (1998:808) av rätten att beräkna och ta ut avgifter enligt Förslag till förordning om nedskräpningsavgifter (nedskräpningsförordningen), till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, är tydlig. ESV uppmärksammar särskilt följande punkter i nedskräpningsförordningen:

- Att delegationen av att nedskräpningsavgiften får tas ut får ett tydligare stöd i miljöbalken. Den generella rätten att ta ut producentavgifter utgår från 27 kap. 7 § miljöbalken, och avser det producentansvar som regleras i 15 kap. 12 §.
- Att delegationen tydligare omfattar rätten att ta ut årsavgifter för Naturvårdsverkets administrativa kostnader enligt 10 § i nedskräpningsförordningen.
- Att det enligt förslaget bara är de kostnader för Naturvårdsverkets uppgifter som framgår i 10 § i nedskräpningsförordningen som Årsavgifterna får täcka. Om avsikten är att samtliga uppgifter som Naturvårdsverket ska genomföra enligt nedskräpningsförordningen ska finansieras med avgift är det därför viktigt att det tydligt framgår att de omfattas av 10 § i nedskräpningsförordningen.

ESV vill lyfta fram att den finansieringsmodell med producentavgifter som är tänkt att användas för att täcka Naturvårdsverkets administrativa kostnader (Årsavgiften - den fasta delen av avgiften) och dels betalas vidare till kommunerna för att finansiera kommunernas kostnad för städning (Produktavgift - den rörliga delen av avgiften) är komplex.

ESV noterar att produktavgiften som Naturvårdsverket ska ta ut, och till huvuddel vidareförmedla till kommunerna, är ett administrativt tungt förslag. Kommunerna, som får avgifterna till del efter ett ansökningsförfarande, ska i nästa led

återredovisa sina kostnader för städning på allmän plats till Naturvårdsverket och blir återbetalningsskyldiga för den del som inte använts.

I promemorians konsekvensutredning framhålls att Naturvårdsverkets uppdrag med anledning av förslagen inte kommer att få några statsfinansiella konsekvenser. ESV anser att det inte är möjligt att dra den slutsatsen utan att ha beräknat kostnaderna för Naturvårdsverket. I promemorian framgår inte tydligt om Naturvårdsverket ska disponera avgifterna, eller hur dessa ska redovisas och följas upp inom statsförvaltningen. Under uppstartsperioden kan antas att Naturvårdsverkets kostnader kommer att vara högre än när systemet för producentavgifter kommit på plats. Detsamma gäller uppstartskostnader hos kommunerna. Det är oklart om de föreslagna avgifterna är beräknade för att täcka kostnader i samband med uppstart eller om det förutsätts att de kostnaderna finansieras med andra medel.

I promemorian står det även att ”De intäkter från avgifter som inte tas i anspråk för Naturvårdsverkets eller kommunernas verksamhet ska användas för att sprida information för att uppnå syftet med förordningen. Sådan information ska spridas av Naturvårdsverket eller av den som Naturvårdsverket ger i uppdrag att sprida sådan information.” Eftersom det finns en skyldighet enligt EU-direktivet att lämna sådan information så bör de beräknade kostnaderna för att sprida information ingå i kostnadsunderlaget på samma sätt som de övriga kostnaderna som avgiften ska beräknas täcka. Det finns annars en risk att det inte finns tillräcklig finansiering för detta ändamål.

I detta ärende har avdelningschef Peter Kvist beslutat. Utredare Annika Alexandersson har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Martin Sparr och utredare Sara Lundmark Edelstam medverkat.

Datum: 2021-03-08

.....
 Underskrift
 Peter Kvist
 Namnförtydligande

.....
 Föredragande
 Annika Alexandersson
 Namnförtydligande

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.